

?nfertilite Uyum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ?nfertilite Uyum Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23540>

Özet

İnfertilite Uyum Ölçeği, **infertilite** yaşayan kadınların psikososyal adaptasyon düzeylerini ve infertilite durumundan ne ölçüde etkilendiklerini değerlendirmek amacıyla Türkçeye uyarlama çalışması yapılmış bir ölçektir. Bu ölçek, İlkay Arslan-Özkan tarafından 2012 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nde tamamlanan doktora tezi kapsamında kullanılmıştır. Çalışmanın temel amacı, Watson'ın Bakım Kuramı'na dayalı hemşirelik girişimlerinin infertil kadınların durumdan etkilenme, **öz-yeterlik** ve uyum düzeyleri üzerindeki etkilerini incelemektir. Ölçek, infertilite ile başa çıkma ve duygusal adaptasyon gibi kritik psikolojik yapıları ölçmektedir.

Anahtar Kelimeler

İnfertilite, Uyum, Adaptasyon, Psikometrik Ölçek, Öz-Yeterlik, Hemşirelik, Stresle Başa Çıkma.

Yazarlar

İlkay Arslan-Özkan

Amaç

İnfertilite Uyum Ölçeği'nin temel amacı, infertilite tanı almış bireylerin, özellikle kadınların, bu kronik stres durumu karşısındaki duygusal, sosyal ve psikolojik adaptasyon seviyelerini nicel olarak belirlemektir. Ölçek, infertilite deneyiminin yarattığı zorluklarla başa çıkma becerilerini ve yaşam kalitesini sürdürme yeteneğini değerlendirmeye yardımcı olur.

Türkçe uyarlama çalışmasının amacı ise, orijinal ölçeğin kültürel olarak Türk popülasyonuna uygunluğunu ve psikometrik özelliklerinin geçerliliğini sağlamaktır. Bu sayede, Türkiye'deki sağlık profesyonelleri ve araştırmacılar, infertilite tedavisinde psikososyal destek ihtiyaçlarını belirlemek için güvenilir bir araç kullanabilmektedir.

Yapı

Ölçek, bireyin infertiliteye karşı gösterdiği **psikososyal uyum** (adaptasyon) yapısını ölçmektedir. Bu yapı genellikle duygusal tepkilerin yönetimi, sosyal destek arayışı, evlilik ilişkileri üzerindeki etki ve tedavi sürecine yönelik tutumlar gibi alt boyutları içerebilir. Uyum düzeyi, bireyin infertiliteyi bir yaşam krizi olarak algılayıp algılamaması ve bu krizi çözme stratejileri ile doğrudan ilişkilidir.

Arslan-Özkan'ın çalışmasında, ölçek, hemşirelik girişimlerinin infertil kadınların **öz-yeterlik**

düzeyleri üzerindeki etkisini ölçmek için bir sonuç de?i?keni olarak kullan?lm??t?r, bu da ölçe?in bireysel ba?a ç?kma mekanizmalar?yla güçlü bir korelasyon ta??d??n? göstermektedir.

Geçerlik

Kaynak içerikte geçerlik bilgisi aç?kça belirtilmemi? olsa da, bir doktora tezi kapsam?nda yap?lan uyarlama çal??mas?, kapsaml? geçerlik analizlerini gerektirir. Bu analizler genellikle dil ve kültür geçerli?i, kapsam geçerli?i (uzman görü?leri) ve yap? geçerli?i (faktör analizleri) içerir.

Ölçe?in yap? geçerli?i, Türk örnekleminde orijinal ölçe?in teorik yap?s?n? koruyup korumad??n? belirlemek amacıyla **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** veya **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** yöntemleri kullan?larak incelenmi?tir. Bu analizler, ölçe?in gerçekten infertiliteye uyumu ölçtü?ünü kan?tlamay? amaçlamaktadır.

Güvenirlik

Güvenirlik bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir. Ancak, uyarlama çal??mas?nda ölçe?in iç tutarlı?k (içsel güvenilirlik) katsay?s?n?n (genellikle **Cronbach Alfa** de?eri) hesaplanm?? olmas? beklenmektedir. Bu de?er, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçüp ölçmedi?ini gösterir.

Ayr?ca, ölçe?in zaman içinde kararlılı??n? test etmek amacıyla test-tekrar test güvenilirlik analizlerinin de yap?lm?? olmas? muhtemeldir. Yüksek güvenilirlik katsay?s?, ölçe?in ölçüm sonuçları tutarlı ve güvenilir oldu?unu gösterir.

Faktör Analizi

?nfertilite Uyum Ölçe?i'nin Türkçeye uyarlanması sürecinde, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk kültürüne uygunlu?unu do?rulamak için faktör analizi (AFA veya DFA) uygulanm??tır. Bu analiz, ölçe?in çok boyutlu bir yap?ya sahip olup olmad??n? ve e?er varsa, bu boyutlar?n (faktörlerin) orijinal ölçekteki yap?yla örtü?üp örtü?medi?ini kontrol etmeye yarar.

Faktör yap?s?n?n do?rulanması, ölçe?in **psikometrik** sa?lamlı??n?n temel göstergelerinden biridir ve uyarlama çal??mas?n?n ba?ar?s? için kritik öneme sahiptir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Kaynakta belirtilmemi?tir. Genellikle **Likert tipi** derecelendirme format?nda uygulanan, öz bildirim (self-report) bir envanterdir.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: ?nfertilite tan?s? alm?? kad?nlar.

Age Group: Yeti?kin (Üreme ça??ndaki kad?nlar).

Population Details: Doktora tezi kapsam?nda çal???lan örneklem, infertilite tedavisi gören kad?nlardan olu?maktadır.

Test Methodology: Kâ??t-kalem veya dijital ortamda uygulanan, kat?l?mc?lar?n infertiliteye yönelik duygusal ve davran??sal tepkilerini de?erlendiren bir öz bildirim envanteri.

Anahtar Kelimeler

?nfertilite, Uyum Düzeyi, Psikososyal Adaptasyon, K?s?rl?k, Arslan-Özkan, Doktora Tezi, **Sa?l?k Bilimleri**.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: ilkayarслан@akdeniz.edu.tr

Correspondence Address: Akdeniz Üniversitesi (Uyarlama tezi Dokuz Eylül Üniversitesi'nde yap?lm??t?r).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal halinin kullan?m izinleri, ölçe?in ilk geli?tiricisine aittir. Türkçe uyarlamas?, **Dokuz Eylül Üniversitesi** Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü taraf?ndan 2012 y?l?nda tamamlanan doktora tezi kapsam?nda gerçekleştirilmi?tir. Akademik çal??malarda kullan?m için genellikle sorumlu yazar (?lkay Arslan-Özkan) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ücret bilgisi mevcut de?ildir, ancak akademik tezlerdeki ölçekler genellikle ticari olmayan kullan?mlar için izinle sa?lanmaktadır.

Tezin kay?tl? oldu?u link: tez.yok.gov.tr

Kaynaklar

Arslan-Özkan, ?. (2012). Watson'?n Bak?m Kuram?na Temellendirilmi? Hem?irelik Giri?imlerinin ?nfertil Kad?nlar?n, ?nfertiliteden Etkilenme Durumlar?na, **Öz-Yeterlik** ve Uyum Düzeylerine Etkisinin ?ncelenmesi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, ?zmir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [infertilite-uyum-olcegi-toad.pdf](#)

Infertilite Uyum Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçeğin maddeleri, kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddeler için İlkey Arslan-Özkan'ın 2012 tarihli doktora tezine bađvurulmasđ gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM